

Asia: VN/32844/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan uudistuksen voimaantulon ja oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 55 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tuomioistuinvirasto ehdottaa, että voimaantulo ajankohtaa siirretään toukokuusta 2026.

Videotallennusjärjestelmän käyttöönottoprojektiin kuuluu järjestelmän edellyttämien laitteiden (esimerkiksi kamerat ja palvelimet) asentaminen tuomioistuimiin, tallennuksen ja tallenteiden hallintoihin kuuluvan ohjelmiston ("ViTa") kehittäminen, järjestelmän käyttöönotto ja vanhan äänentallennusjärjestelmän purkaminen sekä henkilöstön kouluttaminen. Kaikkien näiden osa-alueiden tulisi olla valmiina, ennen kuin lainsäädäntö voi tulla voimaan.

Asennusten ensimmäisellä kierroksella tuomioistuimiin on asennettu kamerat ja palvelimet. Tämä laiteasennusten ensimmäinen kierros on vuodenvaihteessa 2025/2026 noin 80 prosenttisesti valmis. Seuraavalla asennuskierroksella uusi tallennusjärjestelmä kytketään päälle ja istuntosaliakohtaisesti varmistetaan sen toimivuudesta sekä puretaan vanha äänentallennusratkaisu. Toinen asennuskierros voidaan tehdä vasta, kun tallennusten aloittamiseen, lopettamiseen sekä muuhun hallintoihin käytettävä tallennusjärjestelmä on valmis ja tuomioistuinten henkilöstö on koulutettu sen käyttöön äänentallennuksen osalta. Myös tuomioistuinten istuntosalien varaustilanne vaikuttaa asennusaikatauluihin.

Tallennusjärjestelmän toiminnallisuuksien tarkistaminen sekä testaaminen on edelleen kesken. Testattavia osa-alueita on paljon. Huolellisella testaamisella pyritään varmistamaan järjestelmän laatua sekä käytettävyyttä. Testaamisen yhteydessä on myös tehty järjestelmän käytettävyyteen liittyviä parannuksia.

Tuomioistuinten henkilöstön koulutus voidaan aloittaa vasta, kun tallennusjärjestelmä on valmis. Koulutusten ajankohdat sovitaan niin pian kuin se vain on mahdollista. Koulutukselle on kuitenkin varattava riittävästi aikaa.

Järjestelmän käyttöönottoa tai koulutuksia ei tule ajoittaa kesälomakaudelle tai välittömästi kesälomakauden jälkeen.

Aikatauluun liittyvien riskien minimoimiseksi Tuomioistuinvirasto ehdottaa, että lain voimaantulon ajankohta olisi aikaisintaan 18.9.2026.

Kukkonen-Suvivuo Tiina
Tuomioistuinvirasto

Grönqvist Inka
Tuomioistuinvirasto